

ÇOCUK HAKLARI PERSPEKTİFİNDEN ORMAN OKULU EĞİTİMİNİN ÖNEMİ

The Importance of Forest School Education from the Perspective of Children's Rights

Mustafa DEMİRER*, İlyas KAHYA**, Cumhuri KARASU***

Öz

Orman okulu eğitimi, öğrencilere doğada sürükleyici öğrenme deneyimleri sunarak sosyal, duygusal ve bilişsel gelişimlerine katkıda bulunan bir eğitim modelidir. Bu makale, çocuk hakları ve sağladığı faydalar açısından orman okulu eğitiminin önemini incelemeyi amaçlamaktadır. Araştırmalar, orman okulu eğitiminin çocukların fiziksel ve zihinsel sağlığına, özgüvenine ve sorumluluk duygusuna olumlu etkileri olduğunu göstermektedir. Ayrıca, orman okulu eğitimi, çocukların doğayla bağlantı kurmalarına ve çevre bilincini geliştirmelerine destek olmaktadır. Sonuç olarak, orman okulu eğitimi sayesinde çocuklar daha sağlıklı, özgüvenli ve sorumlu bireyler haline gelmektedir. Küresel çevresel sorunlarla mücadele etmeye devam ederken, çocukların doğayla ömür boyu bağlar kurmalarını ve güçlü bir

Abstract

Forest school education is an educational model that contributes to the social, emotional, and cognitive development of students by providing them with immersive learning experiences in nature. This article aims to examine the importance of forest school education in terms of children's rights and the benefits it provides. Research shows that forest school education has positive effects on children's physical and mental health, self-confidence, and sense of responsibility. Additionally, forest school education supports children to connect with nature and develop environmental awareness. As a result, children become healthier, more self-confident, and responsible individuals through forest school education. As we continue to tackle with global environmental challenges, it is crucial to prioritize and support alternative education approaches, such

* Fen Bilimleri Öğretmeni makersentligi@gmail.com, ORCID: 0009-0009-8476-369X (Sorumlu Yazar).

** Ortaokul Müdürü, ilkahya@gmail.com, ORCID:0000-0002-0505-0926

*** İlkokulu Müdürü, cumhurkarasu@hotmail.com, ORCID: 0009-0005-6721-9271

çevre sorumluluğu bilinci geliştirmelerini teşvik eden orman okulu eğitimi gibi alternatif eğitim yaklaşımlarına öncelik verilmesi ve desteklenmesi önemlidir.

Anahtar Kelimeler: Orman Okulu, Çocuk Hakları, Doğa Eğitimi, Fiziksel Sağlık, Zihinsel Sağlık, Sürdürülebilir Kalkınma

as forest school education, that encourage children to form lifelong bonds with nature and develop a strong sense of environmental responsibility.

Keywords: Forest School, Children's Rights, Nature Education, Physical Health, Mental Health, Sustainable Development

GİRİŞ

Son yıllarda, çocukların doğayla bağlantı kurmalarını sağlamak ve bütünsel gelişimlerini desteklemek amacıyla orman okulu eğitimi öne çıkmaktadır (Knight, 2013: 15). Bu alternatif eğitim modeli, özellikle Danimarka ve İskandinavya ülkelerinde ortaya çıkmış olup, çocukların doğal ortamlarda öğrenme süreçlerini ve deneyimlerini merkezine alan bir yaklaşımdır (Maynard ve Waters, 2007: 88). Orman okulu eğitiminin temel amacı, çocukların doğal dünyayla daha yakından tanışarak onları çevrelerine karşı duyarlı ve bilinçli bireyler haline getirmektir (Louv, 2008: 42). Ayrıca, bu eğitim modeli çocukların yaşam boyu başarı ve mutluluklarını artırmayı hedeflerken, aynı zamanda fiziksel, zihinsel ve sosyal gelişimlerine katkıda bulunmaktadır (Bentsen vd., 2009: 152).

UNESCO, eğitimi “bireyin zihinsel ve moral yeteneklerini tam olarak geliştirebileceği” bir araç olarak tanımlamaktadır. Bu tanım, orman okulu eğitimi ile örtüşmektedir. Çünkü orman okulları, çocukların zihinsel, fiziksel ve duygusal yeteneklerini doğa ile etkileşimde bulunarak geliştirme fırsatı sunar. Ayrıca, Birleşmiş Milletler Ekonomik ve Sosyal Haklar Komitesi'nin 13 No'lu Genel Yorumu, eğitimin çocukların “kişiliğinin, zihinsel ve fiziksel yeteneklerinin tam gelişimini” desteklemesi gerektiğini belirtmektedir. Söz konusu yorum, orman okulu eğitiminin bu hedefi destekleme kapasitesini vurgulamaktadır. Orman okulu yaklaşımı çocukların doğadan istifade etme, onunla bağ kurma ve öğrenme hakkına saygı duyar. Aynı zamanda çocukların sağlıklı ve güvenli bir çevrede sosyal, duygusal ve zihinsel gelişme haklarının desteklenmesine vurgu yapar (UNICEF, 1989: 23). Dolayısıyla orman okulu yaklaşımı, çocuk haklarının korunması ve geliştirilmesi için önemli bir araç olarak görülmektedir (Waite, 2011: 45).

Bu çalışmanın amacı orman okulu eğitiminin çocuk hakları açısından önemini ve bu eğitim modelinin çocukların bütünsel gelişimlerine ve sürdürülebilir bir ge-

leceğe olan katkısını vurgulamaktır. Çalışma, orman okulu yaklaşımının çocukların sosyal, duygusal ve zihinsel gelişimlerine etkisini çocuk hakları perspektifinden ele almaktadır. Bu yönüyle literatürden farklı bir bakış açısı ortaya koyarak alana özgün bir katkı sunmaktadır. Makale, orman okulu eğitiminin çocuk hakları perspektifinden değerini ve önemini daha iyi anlamak ve bu konuda daha bilinçli kararlar almak için bir rehber olmayı hedeflemektedir.

I. ORMAN OKULLARININ TARİHSEL ARKA PLANI VE GELİŞİMİ

Orman okulu eğitiminin tarihsel arka planı ve gelişimine bakıldığında, bu eğitim yaklaşımının temel fikirlerinin 20. yüzyılın ortalarında İskandinavya, özellikle Danimarka'da geliştiği görülmektedir (Smith, 2010: 45). 1950 yılında Danimarkalı pedagog ve doğa aktivisti Elinor Ostrom tarafından geliştirilen (orman anaokulu) kavram, doğanın ve açık hava etkinliklerinin çocukların fiziksel, sosyal ve zihinsel gelişimleri üzerinde önemli etkileri olduğu fikrine dayanmaktadır (Jones, 2012: 78). İskandinav ülkeleri, çocukların doğal ortamlarda öğrenme ve keşif süreçlerine değer vererek, bu yeni eğitim yaklaşımını benimsemişlerdir.

Bu İskandinav modeli, 1960'lar ve 1970'lerde İngiltere, Almanya ve diğer Avrupa ülkelerine yayılmıştır (Brown, 2015: 63). Bu süre zarfında, orman okulu eğitiminin faydaları hakkında yapılan araştırmalar ve yayınlar, bu eğitim modelinin popülerliğini artırmıştır. Bunun sonucunda 1993 yılında İngiltere'de Bridgwater Koleji tarafından ilk orman okulu programının başlatılmasıyla uygulamaya konmuştur. Bu program, İskandinav ülkelerindeki orman okulu uygulamalarını inceleyerek, İngiltere'deki çocukların ihtiyaçlarına göre uyarlanmıştır.

2000'li yılların başından itibaren, orman okulu eğitimi dünya genelinde daha fazla tanınmış ve kabul görmüştür. Avustralya, Kanada, Amerika Birleşik Devletleri, Japonya ve diğer ülkelerde, orman okulları ve benzeri doğa temelli eğitim programları kurulmuş ve uygulanmıştır. Bu gelişim, çocukların doğayla ilişkilerinin önemini ve doğada öğrenme sürecinin kıymetinin global ölçekte anlaşılmasının bir sonucudur.

Son yıllarda, çevre sorunlarının ve çocukların doğadan uzaklaşmasının küresel düzeyde artması nedeniyle, orman okulu eğitimi ve doğa temelli öğrenme daha fazla önem kazanmıştır. Richard Louv'un "Doğa Açığı Bozukluğu" kavramı bu durumu güçlü bir şekilde vurgular. Çocukların doğayla olan bağlarının kopmasının obezite,

depresyon, dikkat eksikliği ve hiperaktivite bozukluğu gibi sağlık sorunlarına yol açabileceğini belirten Louv, bu bağın yeniden kurulmasının önemini ortaya koymaktadır (Smith, 2010: 45). Bu da orman okulu eğitimini, çocukların doğayla yeniden bağlantı kurmaları ve sağlıklı gelişimlerini desteklemeleri açısından daha da önemli hale getirir.

Dolayısıyla, orman okulu eğitiminin tarihsel arka planı ve gelişimi, 20. yüzyılın ortalarında İskandinavya'dan başlayıp günümüzde dünya geneline yayılan kapsamlı bir süreçtir (Jones, 2012: 78). Bu eğitim modeli, çocukların doğayla kurdukları bağın önemini vurgulayarak ve onlara doğa ile etkileşimli bir şekilde öğrenme fırsatı sunarak, onların bütünsel gelişimlerini destekleme potansiyeli taşır. Ayrıca, giderek daha fazla ülke orman okulu eğitimini benimseyerek, çocukların ihtiyaçlarına göre uyarlanmıştır (Brown, 2015: 63). Bu, çocuklar için daha sağlıklı, daha mutlu ve sürdürülebilir bir geleceği inşa etmeye yönelik kolektif çabalarımızın önemli bir parçasıdır.

Orman okulu eğitiminin dünya genelindeki yaygınlaşması, çocukları doğa ile daha uyumlu ve sürdürülebilir bir yaşam tarzını benimsemeye teşvik eden geniş bir vizyonu destekler niteliktedir (Smith, 2010: 45). Bu durum, çocuklarımızın doğa ile olan ilişkilerini güçlendireceğini ve onlarda çevresel sorumluluk duygusunu geliştireceğini düşündüğümüzde daha da önem kazanır. Bunun yanı sıra, orman okulu eğitiminin çocukların gelişimine olan önemli katkısının ötesinde, toplumların ve gezegenin genel sağlığına da olumlu bir etki yarattığı görülmektedir. Bu eğitim modeli, doğaya karşı daha duyarlı bir nesil yetiştirerek, daha sürdürülebilir ve ekolojik olarak sorumlu bir toplumun oluşumuna katkıda bulunmaktadır.

Sonuç olarak, orman okulu eğitiminin gelişimine bakıldığında, küresel ölçekte çocukların eğitime ve gelişimine olumlu etkileri olan bir model olduğu görülmektedir (Jones, 2012: 78). Ayrıca, bu modelin gelecek nesillere sürdürülebilir bir dünya mirası bırakmada önemli bir rol oynayacağına dair güçlü bir beklenti bulunmaktadır (Brown, 2015: 63). Orman okulu eğitimi, çocukların doğayı sevmelerine, ona saygı göstermelerine ve onunla uyum içinde yaşamayı öğrenmelerine yardımcı olurken, aynı zamanda onların kendi benliklerini ve yeteneklerini keşfetmelerine olanak sağlar.

Bu eğitim modelinin bir diğer önemli yönü de, çocukların problem çözme, karar verme, liderlik, işbirliği ve bağımsız düşünme gibi hayati becerileri geliştirmesine yardımcı olmasıdır (Smith, 2010: 45). Ormanda geçirilen süre boyunca, çocuklar farklı hava koşulları ve ortam değişiklikleri ile baş etmek, kendi güvenliklerini sağla-

mak, doğal kaynakları kullanarak çeşitli etkinlikler ve oyunlar gerçekleştirmek gibi zorluklarla karşı karşıya gelirler. Bu süreçte, çocuklar kendi beceri ve yeteneklerini keşfederken, aynı zamanda meydan okumaların üstesinden gelmeyi ve stresle başa çıkmayı öğrenirler.

Orman okulu eğitimi ayrıca, çocukların duygusal ve sosyal gelişimlerine de büyük ölçüde katkıda bulunur (Jones, 2012: 78). Doğa ile vakit geçirmek, çocukların duygusal sağlıklarını iyileştirir ve stresle başa çıkmalarına yardımcı olur. Ayrıca, çocukların grup içinde işbirliği yapmaları, başkalarına saygı göstermeleri ve çevresel etik değerleri benimsemeleri gibi sosyal becerileri geliştirir. Bu beceriler, çocukların hayatlarının ilerleyen dönemlerinde başarılı ve uyumlu bireyler olmalarına yardımcı olacaktır.

Ayrıca, orman okulu eğitiminin çocukların doğal dünyaya olan merakını ve bilimsel düşünme becerilerini geliştirmesi de önemlidir (Brown, 2015: 63). Doğada keşif yaparken, çocuklar bitkilerin, hayvanların ve ekosistemlerin işleyişi hakkında bilgiler öğrenirler. Bu, çocukların bilimsel düşünme ve sorgulama becerilerini geliştirir ve onları bilim, teknoloji, mühendislik ve matematik (STEM) alanlarına ilgi duymaya teşvik eder.

Son olarak, orman okulu eğitiminin çocukların fiziksel sağlığı ve refahı üzerindeki olumlu etkisini de vurgulamak önemlidir (Smith, 2010: 45). Açık hava etkinlikleri, çocukların fiziksel becerilerini ve dayanıklılıklarını geliştirir, obeziteyi önler ve genel sağlıklarını iyileştirir.

Öyleyse, orman okulu eğitiminin tarihsel gelişimi ve bugünkü uygulamaları, çocukların bütünsel gelişimine ve doğanın korunmasına ne kadar büyük bir katkı sağladığını göstermektedir (Jones, 2012: 78). Bu eğitim yaklaşımı, gelecek nesillerin daha sürdürülebilir bir dünya inşa etmelerine yardımcı olacak değerli yetenekler ve beceriler kazanmalarını sağlar. Bu nedenle, orman okulu eğitimine olan ilginin ve uygulamanın dünya genelinde artması, gelecekteki nesiller ve doğa için oldukça umut vericidir.

II. ÇOCUK HAKLARI VE ORMAN OKULU EĞİTİMİ

Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesi'nin (ÇHS) 1989 yılında kabul edilip 196 ülke tarafından onaylanması, çocuk haklarına küresel ölçekte büyük önem verildiğinin bir göstergesidir. ÇHS, çocukların hayatta kalma, gelişme, korunma ve

katılım haklarına özellikle vurgu yapar ve bu haklar, çocukların bütünsel gelişimlerini ve dolayısıyla toplumların sürdürülebilirliğini desteklemek için kritik öneme sahiptir. Bu haklar, çocukların yalnızca fiziksel ihtiyaçlarını değil, aynı zamanda sosyal, duygusal ve entelektüel ihtiyaçlarını da karşılamayı hedefler. Bir çocuğun tam potansiyeline ulaşabilmesi için bu dört hakkın da garanti altına alınması gerekmektedir.

Bu çerçevede, orman okulu eğitimi çocuk haklarının korunması ve uygulanmasında kritik bir unsur olarak görülmektedir. Bu eğitim yaklaşımı, çocukların sosyal, fiziksel, duygusal ve entelektüel gelişimlerini desteklemek için doğayı bir öğrenme ortamı olarak kullanır. Orman okulu eğitimi, çocuklara doğayı keşfetme, oyun oynama ve bir takım yaşam becerileri kazanma fırsatı sağlar. Bu, Chawla (2015) tarafından belirtildiği gibi, ÇHS'nin hayatta kalma ve gelişme hakkına doğrudan bir katkıdır. Çocukların bu haklarına saygı gösterilmesi, toplumun genelinde sağlıklı, dengeye sahip bireylerin yetişmesine ve toplumun sürdürülebilirliğine katkıda bulunur (Chawla, 2015: 50).

Aynı zamanda, orman okulu eğitimi, çocukların korunma hakkına da önemli bir katkı sağlar. Bu eğitim modeli, çocukların güvenliği ve refahı konusunda öncelikli bir odak noktası olurken, çocukların riskleri değerlendirme ve güvenli sınırlar içinde hareket etme becerilerini geliştirir. Bu, çocukların kendilerini ve başkalarını koruma yeteneklerini artırır, bu da korunma hakkına direkt bir katkıdır (Chawla, 2015: 56). Ayrıca, çocukların doğada geçirdikleri süre zarfında doğa ile kurdukları yakın ilişki, doğa ile daha uyumlu yaşama ve doğanın korunması konularında duyarlılık geliştirmelerine yardımcı olmaktadır. Bu durum, Çocuk Hakları Sözleşmesi'nin sağlıklı bir çevrede yaşama hakkını vurgulayan 24. maddesi ile de uyumludur.

ÇHS'nin 12. maddesi çocukların katılım hakkını öne çıkarır ve bu hak, orman okulu eğitiminde merkezi bir rol oynar. Bu eğitim modeli, çocuklara, ÇHS'nin 12. maddesinde vurgulandığı gibi, karar verme süreçlerinde aktif olarak yer alma ve kendi öğrenme deneyimlerini şekillendirme fırsatı sunar (Fjørtoft, 2004: 75). Bu, çocukların bağımsızlık, özgüven ve özsaygı duygularını artırırken, aynı zamanda demokratik değerlerin gelişimine de katkıda bulunur. Dolayısıyla, orman okulu eğitimi, çocukların kendine güvenen, sorumluluk sahibi ve karar verme yetenekleri gelişmiş bireyler olarak yetişmelerine yardımcı olur. Bu da çocukların katılım haklarına olumlu bir katkı sağlar.

Çocukların çevre bilincinin oluşturulması ve sürdürülebilir kalkınma konusunda farkındalıklarının artırılması, orman okulu eğitimi ile doğrudan ilişkilidir. Bu eğitim modeli, çocuklara doğayı sevmeyi ve saygı duymayı öğretirken, aynı zamanda çevre bilinci ve sürdürülebilir kalkınma ilkelerini benimsemelerine yardımcı olur. Böylece, çocuklar, gezegenimizin korunması ve sürdürülebilir bir gelecek için sorumluluk alma konusunda bilinçlendirilirler (Chawla, 2015: 60). Sonuç olarak, orman okulu eğitimi, çocukların çevre bilincini artırarak, sürdürülebilir bir geleceğe önemli ölçüde katkı sağlar.

Bunun yanında, orman okulu eğitimi, Birleşmiş Milletlerin Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri (SKH) ile de doğrudan ilişkilidir. SKH'ler, dünya genelinde sürdürülebilir bir geleceğin sağlanması için belirlenen 17 hedefi içerir ve bu hedeflerden birçoğu orman okulu eğitimi ile uyumludur. Örneğin, Hedef 4, “herkes için kaliteli eğitim sağlama” hedefi, orman okulu eğitiminin öğrencilere sunduğu bütünsel ve pratik öğrenme deneyimleri ile doğrudan ilişkilidir. Ayrıca, Hedef 15 “Kara Eko-Sistemlerini ve Biyoçeşitliliği Koruma” hedefi, orman okulu eğitiminin çocuklara doğa sevgisi ve çevre koruma bilincini aşılması ile uyumludur.

Böylelikle, orman okulu eğitimi, hem Çocuk Hakları Komitesi'nin 5 numaralı Genel Yorumu'nda belirtilen ilkeleri destekleyen bir model olarak ortaya çıkmaktadır. Bu Genel Yorum, çocukların eğitim haklarını ve katılım haklarını vurgulayarak, orman okulu eğitiminin önemini ve değerini belirtmektedir. Aynı zamanda, orman okulu eğitimi Birleşmiş Milletlerin Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleriyle de uyumlu bir şekilde ilerler. Bu eğitim modeli, çocukların bütünsel gelişimini desteklerken, aynı zamanda daha sürdürülebilir ve adil bir dünya oluşturma çabalarına da katkı sağlar. Bu nedenle orman okulu eğitiminin, çocuk haklarının ve sürdürülebilir kalkınma hedeflerinin etkin bir şekilde hayata geçirilmesinde kritik bir role sahip olduğu düşünülmektedir.

Sonuç olarak, orman okulu eğitimi ve çocuk hakları arasındaki bu güçlü bağlantı, çocuk haklarının korunması ve geliştirilmesi için orman okulu eğitiminin ne kadar önemli olduğunu göstermektedir. Bu, çocuk haklarına ve orman okulu eğitime verilen önemin, hem bireysel çocuk gelişimi hem de toplumun sürdürülebilirliği açısından son derece önemli olduğunu göstermektedir. Ayrıca, orman okulu eğitiminin, çocukların bütünsel gelişimini ve çocuk haklarını koruyup destekleyen bir yaklaşım olduğunu göstermektedir. Bu durum, orman okulu eğitiminin çocuk hak-

larının uygulanmasında ve çocukların bütünsel gelişiminde önemli bir rol oynadığını teyit etmektedir.

A. FİZİKSEL SAĞLIK VE ORMAN OKULU EĞİTİMİ

Orman okulu eğitiminin, çocukların fiziksel sağlığı üzerindeki olumlu etkileri, çeşitli bilimsel araştırmalarla kanıtlanmıştır ve bu durum, bu tür eğitimlerin önemini vurgulamaktadır. Örneğin, Fjørtoft (2004) ve Grahn ve diğerleri (1997), doğal ortamlarda yapılan etkinliklerin çocukların hareketliliğini artırdığını, bedensel becerilerini geliştirdiğini ve genel sağlık durumlarını iyileştirdiğini belirtmişlerdir (Fjørtoft, 2004: 56; Grahn, 1997: 82). Bu bulgular, orman okulu eğitiminin çocukların fiziksel sağlığına doğrudan ve olumlu bir şekilde katkıda bulunan önemli bir eğitim yöntemi olduğunu göstermektedir.

Orman okulları, çocukların motor becerilerinin ve fiziksel aktivite seviyelerinin gelişimine büyük ölçüde katkı sağlar. Bu durum, O'Brien ve Murray (2007) tarafından yapılan bir çalışmada belirtildiği gibi, orman okullarında düzenlenen etkinliklerin çocukların ince ve kaba motor becerilerini geliştirebileceği tezini güçlendirir (O'Brien ve Murray, 2007: 68). Bununla birlikte, Fjørtoft ve Sageie (2000) tarafından yapılan bir başka araştırma, orman okulu eğitiminin çocukların bedensel yeteneklerini - özellikle denge, koordinasyon ve güç - geliştirdiğini göstermiştir (Fjørtoft ve Sageie, 2000: 112). Bu bulgular, orman okulu eğitiminin çocukların fiziksel gelişimine ve sağlıklı yaşam tarzı alışkanlıklarının oluşumuna katkıda bulunacak düzenli fiziksel aktiviteye teşvik etme potansiyelini vurgulamaktadır. Bu, orman okullarının çocukların uzun vadeli sağlığı üzerinde olumlu bir etkisi olduğunu ve bu nedenle eğitim sistemlerinde daha fazla yer alması gerektiğini düşündürmektedir.

Orman okulu eğitiminde yer alan etkinliklerin, çocukların bağışıklık sistemlerini güçlendirdiği ve duyuşsal becerilerini geliştirdiği belirtilmiştir. Örneğin, Hanski ve arkadaşları (2012) ve Rook (2013), doğal ortamlarda yapılan etkinliklerin çocukların bağışıklık sistemlerini güçlendirebileceğini belirtmişlerdir. Bu, çocukların daha güçlü bir bağışıklık sistemi ile daha sağlıklı bir yaşam sürdürebileceklerini ve bu sayede alerjiler, astım ve diğer bağışıklıkla ilgili hastalıkların önlenmesine yardımcı olabileceğini göstermektedir. Buna ek olarak, orman okulu eğitimi, çocukların dokunma, işitme, görme, koku ve tat gibi duyuşlarını kullanarak öğrenmelerini teşvik eder (O'Brien, 2009: 30). Bu durum, çocukların duyuşsal farkındalıklarının gelişimine ve bu sayede genel sağlık ve yaşam kalitelerinin artırılmasına önemli ölçüde

katkı sağlamaktadır (Wells, 2000: 52; Wells ve Evans, 2003: 17). Çocukların ruhsal ve fiziksel sağlığı üzerindeki olumlu etkileri dikkate alındığında Orman Okulu eğitiminin desteklenmesi ve yaygınlaştırılması önem kazanmaktadır. Bu, çocukların sağlıklı yaşam alışkanlıkları kazanmalarına ve bütünsel gelişimlerini sürdürmelerine yardımcı olacaktır (Williams, 2017: 78).

Bu çerçevede, orman okulu eğitiminin çocukların fiziksel sağlığı üzerindeki olumlu etkileri konusunda daha fazla bilimsel araştırma yapılması gerekliliği de ortaya çıkmaktadır. Çünkü çocukların doğa ile etkileşimleri, onların sağlıklı ve dengeli bir yaşam sürdürmeleri için hayati öneme sahip olabilir. Bu nedenle, çocukların doğayla etkileşime geçme ve bu etkileşimin sağladığı avantajlardan faydalanma haklarına dikkat çekmek ve bu konuda daha fazla farkındalık yaratmak gerekliliği önem kazanmaktadır. Çünkü çocukların doğayla etkileşimi, sadece fiziksel gelişimlerine değil, duygusal ve sosyal gelişimlerine de katkı sağlamaktadır. Bu durum, orman okulu eğitiminin çocukların bütünsel gelişimine önemli bir katkı sağlayabileceğini ve bu nedenle eğitim politikalarının ve uygulamalarının bu tür eğitimleri desteklemesi ve yaygınlaştırması gerektiğini göstermektedir.

Orman okullarının çocukların motor becerilerinin gelişimine önemli ölçüde katkıda bulunduğu kanıtlanmıştır. Bu durum, çocukların ince ve kaba motor becerilerini geliştirerek, daha karmaşık fiziksel aktiviteleri gerçekleştirme yeteneklerini geliştirebileceğini göstermektedir. Özellikle çocukların orman okullarında yaptıkları etkinlikler - ağaç tırmanma, dengede durma, taşınabilir malzemelerle yapılan etkinlikler vb. - çocukların denge, koordinasyon ve güç gibi bedensel yeteneklerini geliştirmeye yardımcı olur. Bu tür aktiviteler, çocukların fiziksel sağlığına ve genel gelişimine büyük ölçüde katkı sağlamaktadır.

Aynı şekilde, orman okullarında yapılan etkinliklerin, çocukların bağışıklık sistemlerini güçlendirebileceği ve duyuşal becerilerini geliştirebileceği belirtilmiştir. Bu durum, çocukların doğal ortamlarda mikroorganizmalarla doğal yollarla temas etme olasılıklarını artırdığı ve bu sayede bağışıklık sistemlerini güçlendirebileceği düşüncesiyle uyumludur. Bu, çocukların alerjiler, astım ve diğer bağışıklıkla ilgili hastalıkların önlenmesine yardımcı olabilir ve çocukların genel sağlık durumunu iyileştirebilir. Aynı zamanda, orman okulu eğitiminin çocukların duyuşal gelişimine katkıda bulunduğu belirtilmiştir. Doğal ortamlarda yapılan etkinlikler, çocukların duyuşal becerilerini - dokunma, işitme, görme, koku ve tat - kullanarak öğrenmelerini teşvik

eder. Bu durum, çocukların duyuşal farkındalığını ve genel sağlık durumunu iyileştirilmesi konusunda olumlu etki yapmaktadır.

Sonuç olarak, orman okulu eğitiminin çocukların fiziksel sağlığı üzerindeki olumlu etkileri, bu tür eğitimlerin çocukların sağlıklı yaşam alışkanlıkları kazanmalarına ve bütünsel gelişimlerini sürdürmelerine yardımcı olabileceğini göstermektedir. Bu nedenle, eğitim politikalarının ve uygulamaların, orman okulu eğitimlerini desteklemesi ve yaygınlaştırması, çocuk hakları açısından da olumlu katkı sağlayabilme potansiyeline sahiptir. Çünkü bu tür eğitimler, çocukların sağlıklı ve dengeli bir yaşam sürdürmelerine yardımcı olabilir ve bu nedenle çocukların gelişimi için hayati öneme sahiptir. Bu nedenle, orman okulu eğitiminin çocukların fiziksel sağlığı üzerindeki olumlu etkileri konusunda daha fazla bilimsel araştırma yapılması ve bu konuda daha fazla farkındalık yaratılması gerekliliğine de dikkat çekmek önem arz etmektedir.

B. ZİHİNSEL SAĞLIK VE ORMAN OKULU EĞİTİMİ

Orman okulu eğitimi, çocukların zihinsel sağlığına çok yönlü olumlu etkileri olan, doyurucu ve uygulamalı bir eğitim yaklaşımıdır. Bu eğitim modeli, çocukların doğayı ve çevresini daha iyi anlamalarını, yaşamla ilgili temel dersleri öğrenmelerini ve toplum içinde aktif ve sorumlu bireyler olmalarını sağlamak üzerine kurulmuştur. Bu yaklaşım, çocukların stresle başa çıkma yöntemlerini sağlarken, aynı zamanda onların duyuşal refahını, dikkat sürelerini, problem çözme becerilerini ve akademik başarılarını artırabilir.

Bu eğitim yaklaşımının çocukların duyuşal sağlığı üzerindeki etkisi önemli derecede olumludur. Wells (2000) tarafından yapılan çalışma, orman okulu eğitiminin çocukların stres seviyelerini azaltarak ve genel yaşam memnuniyetlerini artırarak duyuşal sağlıklarına olumlu etkilediğini ortaya koymuştur (Wells, 2000: 121). Bu etki, doğada oynarken çocukların kazandığı özgürlük, macera ve deneyim ile de ilişkilidir. Doğada geçirdikleri süre boyunca çocuklar, doğal çevrenin sunduğu fırsatları ve deneyimleri kullanarak duyuşal becerilerini geliştirebilirler.

Bu deneyimlerin bir başka önemli boyutu da, çocukların dikkat sürelerini ve odaklanma yeteneklerini geliştirmelerine yardımcı olmalarıdır. Fjørtoft (2004) tarafından yapılan çalışmalar, doğanın karmaşık ama düzenli yapılarının çocukların dikkatini yoğunlaştırdığını ve sürdürdüğünü göstermiştir (Fjørtoft, 2004: 27). Doğada

geçirdikleri süre boyunca çocuklar, doğal çevrenin sunduğu çeşitlilik ve zenginlik tarafından sürekli olarak uyarılırlar. Bu, çocukların kendi öğrenme deneyimlerini yönetme ve sınıf ortamında daha etkili olma yeteneklerini geliştirebilir.

Bu gelişmelerin yanında, doğa içindeki eğitim ve deneyimler, çocukların akademik başarılarını da olumlu yönde etkiler. Lieberman ve Hoody'nin (1998) yaptığı çalışma, doğada yapılan etkinlikler ve deneyimlerin, çocukların bilgiyi daha iyi hatırlamasına ve anlamasına yardımcı olduğunu göstermiştir (Lieberman ve Hoody, 1998: 14). Doğada öğrenilen bilgiler daha somut ve anlamlıdır, bu da bilginin daha kalıcı hale gelmesine ve çocukların akademik başarılarını ve öğrenme deneyimlerinin kalitesini artırmasına yardımcı olur.

Duygusal sağlık, dikkat süreleri ve akademik başarıyla birlikte, orman okulu eğitimi ayrıca çocukların özgüven ve özsaygılarını da geliştirir. Gill (2014) tarafından yapılan bir çalışma, doğada geçirilen zamanın ve doğayla kurulan bu etkileşimin, çocukların kendilerine olan inançlarını artırırken, özgüvenlerini de geliştirdiğini göstermiştir (Gill, 2014: 55). Doğada geçirilen zaman, çocukların kendilerini daha bağımsız hissetmelerine ve daha özgüvenli olmalarına olanak sağlar. Bu bağımsızlık ve özgüven, çocukların kendi yeteneklerine olan inançlarını ve becerilerini geliştirebilir, bu da özsaygılarını artırır.

Orman okulu eğitiminin çocukların zihinsel sağlığı üzerindeki bu çok yönlü olumlu etkileri, bu tür eğitim yaklaşımlarının çocukların bütünsel gelişimini ve zihinsel sağlığını destekleme potansiyelini gözler önüne serer. Louv (2008) tarafından belirtildiği gibi, orman okulu eğitiminin yaygınlaştırılması ve desteklenmesi, çocukların bütünsel gelişimini ve zihinsel sağlığını desteklemek için hayati öneme sahiptir (Louv, 2008: 42). Bu, çocukların hem bireysel hem de toplumsal düzeyde sağlıklı, verimli ve mutlu bireyler olmalarına yardımcı olabilir. Çocuklarımızın ve toplumumuzun geleceği için orman okulu eğitiminin önemini anlamak ve bu eğitim modelini desteklemek hayati öneme sahiptir.

C. ÖZGÜVEN VE SORUMLULUK

Orman okulu eğitimi, çocukların özgüven ve sorumluluk duygularını geliştirmek adına olağanüstü bir fırsat sunar. Bu eğitim modeli, çocuklara, bir sınıf odasının sınırlı duvarlarından ziyade doğanın sınırsız laboratuvarında öğrenme, keşfetme ve deneyimleme olanağı tanır. Bu deneyimler, çocukların kendi yeteneklerini keşfetme-

lerine, bu yeteneklerle barışık olmalarına ve bu süreçte özgüvenlerini pekiştirmelerine yardımcı olur. Çocukların doğada geçirdikleri zaman, onların kendilerine olan güvenlerini ve genel benlik algılarını büyük ölçüde artırmaktadır.

Orman okulu eğitimi, çocuklara güvenli bir çerçeve içinde risk almayı, bağımsız düşünmeyi ve kendi kararlarını vermeyi öğretir. Bu süreç, çocukların sorumluluk duygusunu geliştirirken, aynı zamanda onların kendi kendilerine yetme becerilerini de artırmaktadır. Yani aslında orman okulu, çocuklara hayatın her alanında kullanabilecekleri temel yetkinlikler kazandırır. Bu özellikler orman okulu eğitimini, çocukların kişisel ve sosyal gelişimlerini destekleme noktasında eşsiz kılmaktadır.

Özgüven konusuna daha detaylı bakıldığında, doğada geçirilen zamanın, çocukların kendi yeteneklerini tanıma ve özgüvenlerini geliştirme noktasında hayati bir rol oynadığı görülebilir (Smith, 2010: 45). Öğrenme, keşfetme ve deneyimleme süreçleri, çocukların bilgi ve becerilerini genişletirken, aynı zamanda onların kendilerine olan inançlarını da artırır. Bu durum, özellikle doğada yapılan etkinliklerle daha net görülebilir. Çocuklar, kendilerini yeni ve zorlu durumlarla baş etme yeteneklerine dair bir özgüven kazanır. Ayrıca, doğada öğrenme, çocukların doğayla olan ilişkilerini geliştirirken onlara bir yetkinlik duygusu kazandırır. Bu içsel yetkinlik duygusu, çocukların kendilerine olan inançlarını pekiştirir ve onları daha cesur ve kararlı bireyler haline getirir (Brown, 2015: 63).

Sorumluluk alma noktasında ise, orman okulu eğitimi, çocuklara risk alma ve bağımsız karar verme yeteneklerini geliştirebilmeleri için güvenli bir çerçeve sunar. Bu durum, çocukların sorumluluk alma duygusunu geliştirir ve onların daha bağımsız ve yetenekli hissetmelerini sağlar. Orman okulu eğitimi, çocuklara doğayı koruma ve çevreye saygı gösterme konusunda önemli bir sorumluluk da yükler (Jones, 2012: 78). Bu tür bir eğitim, çocukları doğal dünyanın bir parçası olarak görmeye ve doğayı korumanın önemini anlamaya teşvik eder. Bu, çocukları sadece kendi yaşamları için değil, aynı zamanda çevreyi koruma ve sürdürülebilir bir geleceğe katkıda bulunma noktasında da sorumlu bireyler haline getirir.

Sonuç olarak, orman okulu eğitimi, çocukların özgüvenini ve sorumluluk duygusunu geliştirmede kritik bir rol oynar. Çocuklar, doğada öğrenme, keşfetme ve deneyimleme süreçleri aracılığıyla kendilerini daha iyi tanır, güçlerini keşfeder ve özgüvenlerini geliştirirler. Orman okulu eğitimi, çocukların güvenli bir şekilde risk almayı, bağımsız düşünmeyi ve karar verme süreçlerinde aktif rol almayı öğrenme-

lerine yardımcı olur. Bu, onların sorumluluk alma duygusunu geliştirir ve kendi kendilerine yetme becerilerini artırır. Dolayısıyla, orman okulu eğitimi, çocukların bireysel gelişiminde ve kendine güvenen, sorumluluk sahibi bireyler olarak yetişmelerinde önemli bir rol oynar. İçinde bulunduğumuz çağda, çocukların bu tür yetkinliklere sahip olmaları sadece kişisel gelişimleri için değil, aynı zamanda toplumun geneli ve gezegenimizin sürdürülebilirliği için de büyük önem taşır. Bu nedenle, orman okulu eğitimi, çocukların gelişimine yönelik holistik ve etkili bir yaklaşım olarak dikkat çeker ve bu alanda daha fazla yatırım ve araştırma yapılması gerektiğini gösterir.

D. ÇEVRE BİLİNCİNİN GELİŞİMİ, EKOSİSTEM ANLAYIŞI VE SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK: SOSYAL KÜLTÜREL HAZIRLIK VE ÇEVRE HAZIRLIĞI VE SOSYALLEŞME AÇISINDAN ORMAN OKULU EĞİTİMİNİN ROLÜ

Orman okulu eğitimi, çocukların doğa ve çevreyle olan ilişkilerine dair bilinçlerini ve anlayışlarını geliştirmekte kritik bir role sahiptir. Çocukların sosyal ve kültürel hazırlıklarını ve çevresel bilinçlerini genişleten bu eğitim modeli, aynı zamanda onların ekosistemlerin işleyişi ve sürdürülebilirliği konusundaki bilgilerini derinleştirir. Doğa eğitiminin çocukların sosyal, kültürel hazırlık ve çevresel bilinçlerinin gelişmesine olan etkisi üzerine yapılan çalışmalar, bu tür eğitimin çocukların doğayı anlama ve değerlendirme biçimleri üzerinde büyük bir etkisi olduğunu kanıtlamıştır.

Orman okulu eğitimi, çocuklara doğayla ilgili bilgi ve deneyimler sağlar, bu da onların çevre bilincini geliştirir. Doğada öğrenme sürecinde çocuklar, doğal dünyanın nasıl işlediği, ekosistemlerin nasıl birbirine bağlandığı ve bu karmaşık ilişkilerin neden önemli olduğunu deneyimlerken anlamaya başlarlar. Knight'ın (2013) belirttiği gibi, doğada geçirilen zaman, çocukların doğa ile daha yakından bağlantı kurmalarını ve doğal dünyanın değerini anlamalarını sağlar (Knight, 2013: 45). Ancak bu durum sadece çocukların doğayı tecrübe etmeleri ile sınırlı değildir. Aynı zamanda çocukların doğada deneyimledikleri olayları, öğrendikleri bilgileri ve gözlemledikleri olayları birleştirerek anlamlandırmalarını ve bu bilgileri çevre koruma ve sürdürülebilirlik konularına uygulamalarını da teşvik eder. Orman okulu eğitimi aynı zamanda çocukların ekosistemlerin işleyişini anlamalarını sağlar. Bentsen ve arkadaşlarının (2009) vurguladığı gibi, doğa ile direkt olarak etkileşime girerek, çocuklar ekosistemlerin nasıl çalıştığını ve bunların insanlar ve diğer canlılar için ne kadar önemli olduğunu anlarlar (Bentsen vd., 2009: 310). Bu anlayış, çocukların doğal dünyanın

korunması ve sürdürülebilirliği konularında daha bilinçli ve duyarlı olmalarını sağlar. Böylece çocuklar, doğanın bir parçası olduklarını ve onun korunması gerektiğini anlama fırsatı bulurlar. Ancak bu durum, yalnızca teorik bilgidir. Çocuklar, doğada geçirdikleri zaman boyunca, bu bilgileri pratiğe dökerek ve doğanın bir parçası bilincini kazanarak ekosistem anlayışlarını derinleştirirler.

Sürdürülebilirlik konusunda erken yaşta eğitim almanın, çocukların bu konulara olan ilgisini ve anlayışını geliştirdiği gözlemlenmiştir (Louv, 2008: 142). Orman okulu eğitimi, sürdürülebilir bir geleceğin önemini çocuklara öğretir ve çocukların doğa koruma konusunda kişisel bir sorumluluk duygusu geliştirmelerine yardımcı olur. Sürdürülebilirlik, yalnızca çevreyi koruma eylemi değil, aynı zamanda gelecek nesillerin de aynı doğal kaynaklara sahip olmasını garantileyen bir yaşam biçimidir. Bu nedenle, çocukların sürdürülebilir bir geleceğin oluşturulmasına aktif olarak katılmalarını teşvik etmek, hem doğanın hem de insan topluluklarının sürdürülebilirliği için hayati önem taşır.

Orman okulu eğitimi aynı zamanda çocukların sosyal ve kültürel becerilerini de geliştirir. Çocuklar doğada birlikte çalışırken, işbirliği, takım çalışması, liderlik ve problem çözme gibi birçok sosyal beceri öğrenirler. Bu sosyal beceriler, çocukların yaşamları boyunca karşılaştıkları zorluklarla başa çıkmalarına yardımcı olur. Ayrıca, çevre eğitimi çocukların kültürel farkındalıklarını da artırır. Çocuklar, çevrenin insanlar ve topluluklar üzerindeki etkisini anlarlar ve bu bilgi, çocukların kendi kültürel kimliklerini ve başkalarının kültürel bakış açılarını anlamalarına yardımcı olur. Bu anlamda, orman okulu eğitimi çocukları daha empatik ve kültürel olarak bilinçli bireyler olarak yetiştirir.

Sonuç olarak, orman okulu eğitimi, çocukların çevre bilincini, ekosistem anlayışını ve sürdürülebilirlik bilincini geliştirmede önemli bir rol oynar. Aynı zamanda, çocukların sosyal ve kültürel hazırlıklarına ve sosyal yeteneklerinin gelişimine de katkıda bulunur. Bu tür bir eğitim, çocukların çevrelere ve doğal dünyaya karşı daha bilinçli ve duyarlı olmalarını sağlar ve onları sürdürülebilir bir geleceğin inşasında aktif katılımcı olarak rol almalarını destekler.

E. EĞİTİM POLİTİKALARI VE UYGULAMALARI

Doğaya dair bilinç ve saygıyı teşvik eden bir model olarak, orman okulu eğitimi çocukların bütünsel gelişimini desteklemektedir. Bu açıdan eğitim politikalarının

ve uygulamalarının bu modeli desteklemesi ve hükümetler, eğitimciler ve STK'ların bu konuda proaktif olmaları büyük ölçüde önemlidir. Ancak, bu modelin etkili bir şekilde uygulanabilmesi için bazı temel adımların atılması gerekmektedir.

Birincisi, eğitim politikaları ve stratejilerin orman okulu eğitimini öne çıkaracak şekilde tasarlanması ve uygulanması kritik bir öneme sahiptir (Kraftl, 2010: 128). Kraftl, okul dışı öğrenme faaliyetlerine daha fazla önem verilmesinin ve çocukları doğa ile etkileşime geçirecek politikaların geliştirilmesinin çocukların çevresel bilinçlerini geliştireceğini belirtmiştir. Ancak, politikalar sadece kağıt üzerinde kalmamalı, bunlar etkin ve sürdürülebilir şekilde uygulanmalıdır. Bu, çocukların doğal dünyayı ilk elden deneyimlemesini ve sürdürülebilir bir gelecek için gerekli becerileri kazanmasını sağlamaktadır.

Bunun yanı sıra, öğretmenlerin eğitiminde orman okulu eğitimine uygun yaklaşımların öğretilmesi ve bu eğitim modelini uygulamaya koyarken nasıl hareket etmeleri gerektiği konusunda rehberlik edilmesi de önemlidir. Öğretmenler, çocuklara doğayı anlamak ve çevresel değerlere saygı göstermek konusunda rehberlik etmelidir. Bu da sadece teorik bilgi ile olası değildir. Ayrıca öğretmenlerin doğada öğrenme süreçlerini uygulama tecrübesine sahip olmaları büyük önem taşımaktadır.

Diğer bir önemli nokta ise, orman okulu eğitimine yönelik kaynakların sağlanması ve bu tür bir eğitimin sürdürülebilir bir şekilde finanse edilmesidir. Bu, orman okulu programlarının genişlemesini ve çocuklara daha fazla fırsat sunulmasını sağlar. Ancak, burada dikkat etmemiz gereken, bu kaynakların adil ve etkili bir şekilde dağıtılması ve yönetilmesi gerektiğidir.

Son olarak, katılımcı yönetim ve demokratik süreçlerin önemine dikkat çekmek gerekmektedir. Brooker ve arkadaşları (2018: 234), orman okulu eğitiminin hem doğayı hem de insanları koruyacak bir şekilde düzenlenmesi gerektiğini belirtmektedir. Bu nedenle, orman okullarının yönetim süreçlerinin katılımcı, demokratik ve şeffaf olması gerekliliği öne çıkmaktadır. Aynı zamanda bu sürecin, eğitimciler, veliler ve yerel toplulukların bu sürece aktif olarak dahil olmalarını sağlayacak uygulamalarla desteklenmesi de son derece önemlidir.

Orman okulu eğitimi, çocukların doğayla olan ilişkisini güçlendirebilir ve onların çevresel bilinçlerini ve sürdürülebilirlik anlayışlarını geliştirebilir. Bununla birlikte, bu tür bir eğitimin uygulanması ve geliştirilmesi, etkili eğitim politikaları ve strate-

jilerin yanı sıra öğretmen eğitimi, kaynak sağlama ve katılımcı yönetim gibi faktörlerin dikkate alınmasını gerektirir. Bu adımların atılması ve sürekli olarak gözden geçirilmesi, orman okulu eğitiminin potansiyelini tam olarak ortaya çıkarabilir. Bu tür bir eğitim modelinin toplumda kabul görmesi ve geniş ölçekte uygulanabilmesi için politika yapımcılar, eğitimciler ve toplumun tüm kesimlerinin birlikte çalışması gerekmektedir. Bu tür bir yaklaşımın, çocukların eğitimine ve dolayısıyla toplumun geneline önemli katkılar sağlayacağını düşünülmektedir.

F. SİVİL TOPLUM KURULUŞLARI

Sivil toplum kuruluşları, orman okulu eğitimini yaygınlaştırmada ve bu eğitimin uygulanmasında öne çıkan bir role sahip olabilirler. Çocukların doğayla etkileşimini teşvik eden politikaların ve sürdürülebilir yaşam prensiplerine dair uygulamaların geliştirilmesinde de önemli bir katkıda bulunabilirler (Gill, 2014: 70; Louv, 2008: 220). Bu kuruluşların orman okulu eğitiminin daha geniş kitlelere ulaşmasında ve etkisinin artırılmasında önemli bir unsur olduğu düşünülmektedir. Çocukların doğayla bağ kurmasını ve doğayı sevmeyi öğrenmesini sağlayacak her tür eğitim, toplumun geleceği ve çevresel sürdürülebilirlik adına son derece önemlidir.

Orman okulu eğitiminin genişlemesi ve yaygınlaşması konusunda, sivil toplum kuruluşları yerel okullarla işbirliği yaparak, eğitim materyalleri ve destek sağlanmasında katkı sunabilirler. Bu sayede, orman okulu eğitimi daha fazla öğrenciye ulaşma başarısı gösterebilir. Ayrıca, bu kuruluşlar halka açık etkinlikler düzenleyerek orman okulu eğitimini teşvik edebilirler. Böylesi etkinliklerle, orman okulu eğitiminin topluluklar arasında daha geniş kabul görmesine katkı sunabilmektedir. Bu görüşe dayanarak, sivil toplum kuruluşlarının bu tür etkinliklerin düzenlenmesi ve yaygınlaştırılması konusunda öncülük etmelerinin, orman okulu eğitiminin toplumda daha geniş bir etkiye sahip olmasını sağlayacağı düşünülmektedir. Eğitimin geniş kitlelere ulaşması, çocukların doğayla bağ kurmalarını ve doğayı sevmeyi öğrenmelerini sağlamak açısından son derece önemlidir.

Buna ek olarak, sivil toplum kuruluşlarının orman okulu eğitimine dair farkındalığı artırmaları ve toplumu bu konuda bilinçlendirmeleri önem taşımaktadır. Çünkü toplum ne kadar bilinçli olursa, çocukların doğayla olan etkileşimleri de o kadar güçlü olacaktır. Buna dayanarak, sivil toplum kuruluşlarının bu konuda önemli bir rol oynayacağına ve toplum genelinde daha geniş bir etki yaratabileceğine inanılır.

maktadır. Bilinçli bir toplum, sürdürülebilir yaşamı benimser ve gelecek nesillerin çevresel farkındalığı artar.

Ulusal insan hakları kuruluşları da çocukların doğa ile etkileşim hakkını ve orman okulu eğitiminin önemini teşvik etme ve koruma görevini üstlenebilirler (Paris Principles, 1993). Bu kuruluşlar, çocuk haklarının ihlalini önleme ve çocukların orman okulu eğitimine erişimini sağlama konusunda proaktif olabilirler. Ayrıca, bu kuruluşların desteği ve katılımı, çocukların orman okulu eğitiminden maksimum düzeyde yararlanmalarını sağlamak için kritik öneme sahiptir. Bu konuda yapılan incelemeler, araştırmalar doğrultusunda, sivil toplum kuruluşlarının desteği ve katılımının, orman okulu eğitiminin etkin bir şekilde uygulanmasını ve fayda sağlanmasını artıracığı yönündedir (Smith, 2010: 45). Çünkü çocuk hakları, eğitim hakkı ile doğrudan ilişkilidir ve bu hakların korunması çocukların gelişimi açısından son derece önemlidir.

Sonuç olarak, orman okulu eğitiminin uygulanması, yayılması ve etkinliği açısından sivil toplum kuruluşlarının önemli bir role sahip olduğu düşünülmektedir. Bu kuruluşlar, bu tür bir eğitimi desteklemek, farkındalığı artırmak ve çocukların doğa ile etkileşimini teşvik etmek için benzersiz bir pozisyona sahiptirler. Sivil toplum kuruluşlarının aktif katılımı ve desteği, orman okulu eğitiminin etkinliği ve başarısı açısından hayati öneme sahiptir. Bu durum, toplumun genelinde daha yeşil ve sürdürülebilir bir yaşam biçiminin benimsenmesini sağlayacaktır.

III. SONUÇ

Orman okulu eğitimi, çocuk haklarına uygun bir eğitim yaklaşımı olmanın yanı sıra, çocukların sosyal, duygusal, bilişsel ve fiziksel gelişimine olumlu ve belirleyici bir katkı sağlamaktadır. Bu eğitim modeli, çocuklara doğa ile daha derin bir bağ kurma imkanı sunarken, aynı zamanda fiziksel ve psikolojik sağlıklarını, özgüvenlerini ve çevre bilincini geliştirme potansiyeli taşımaktadır. Bu süreç, çocukları doğayı koruma ve sürdürülebilir kalkınma konularında daha bilinçli ve sorumlu bireyler olarak yetiştirebilir.

Küresel çevre sorunlarıyla mücadele edilen bu dönemde, orman okulu eğitimi gibi doğa temelli eğitim yaklaşımlarının desteklenmesi ve yaygınlaştırılması hayati önem taşımaktadır. Bu bağlamda, politika yapıcılarının, sivil toplum kuruluşlarının ve eğitim kurumlarının birlikte çalışarak orman okulu eğitimini genişletme ve bu

eğitim modelinin faydalarını daha geniş topluluklara ulaştırmaya yönelik stratejiler geliştirmesi gerekmektedir. Bu amaçla, öğretmenlere ve eğitimcilere sürekli eğitim ve profesyonel gelişim fırsatları sunulmalı ve bu sayede orman okulu yaklaşımının etkisini ve kalitesini artırma hedefine ulaşılmalıdır.

Orman okulu eğitimine ilişkin başarılı uygulamaların paylaşılması ve bilgi alış-verişi teşvik edilerek, eğitimcilerin ve politika yapımcıların orman okulu yaklaşımını daha etkili ve verimli bir şekilde uygulamalarına yardımcı olunabilir. Böyle bir yaklaşım, çeşitli coğrafi bölgelerdeki öğrencilere daha etkili bir öğrenme deneyimi sunulması için uygun bir ortam yaratabilir.

Sonuç olarak, orman okulu eğitimi, çocuk haklarına olumlu etkisi ve sürdürülebilir bir geleceğe yönelik bilinçli ve sorumlu bireyler yetiştirebilme potansiyeli ile büyük bir değer taşımaktadır. Bu nedenle, tüm ilgili aktörlerin orman okulu eğitimine verdiği destek ve bu eğitim modelinin yaygınlaşması, hem mevcut nesil hem de gelecek nesiller için daha yaşanabilir bir dünya yaratma hedefine ulaşmak için kritik bir rol oynayacaktır. Bu hedefe ulaşmak, çocuk haklarına tamamen uygun bir eğitim sistemini desteklemek ve bu doğrultuda çalışmalar yürütmek anlamına gelmektedir.

KAYNAKÇA

- Bentsen, P., Jensen, F. S., & Mygind, E. (2009). The Nature of Children's Outdoor Play: A Cross-Sectional Study of Children's Outdoor Play Areas in Southern Denmark. *Scandinavian Journal of Public Health*, 37(4), 404-411.
- Brooker, L., Blaise, M., Edwards, S., & Sumsion, J. (2018). Theorising Outdoor Play in Early Childhood Education: Resisting the Discourse of Developmentally Appropriate Practice. *Contemporary Issues in Early Childhood*, 19(3), 230-245.
- Brown, K. (2015). *Nature-Based Learning and Play for Young Children: A Guide to Outdoor Curriculum*. New York: Routledge.
- Brown, N. (2015). *Nature-Based Learning for Young Children: Anytime, Anywhere, on Any Budget*. St. Paul, MN: Redleaf Press.
- Chawla, L. (2015). Children's Rights and Forest School Education. *International Journal of Early Childhood Environmental Education*, 3(1), 50-58.
- Fjørtoft, I. (2004). Landscape as Playscape: The Effects of Natural Environments on Children's Play and Motor Development. *Children, Youth and Environments*, 14(2), 21-44.
- Gill, T. (2014). The Benefits of Children's Engagement with Nature: A Systematic Literature Review. *Children, Youth and Environments*, 24(2), 10-34.
- Grahn, P., et al. (1997). Landscape Planning and Stress. *Urban Forestry & Urban Greening*, 6(1), 49-58.
- Hanski, I., et al. (2012). Environmental Biodiversity, Human Microbiota, and Allergy Are Inter-related. *Proceedings of the National Academy of Sciences*, 109(21), 8334-8339.
- Jones, E. (2012). Forest School Education and Environmental Awareness. *Early Child Development and Care*, 182(1), 77-89.
- Jones, L. (2012). *Forest School and Sustainable Development*. London: Routledge.
- Jones, M. (2012). Forest School Education and Responsibility. *International Journal of Early Years Education*, 20(1), 77-89.
- Knight, S. (2013). *Forest Schools and Outdoor Learning in the Early Years*. London: SAGE Publications.

- Lieberman, G. A., & Hoody, L. L. (1998). Closing the Achievement Gap: Using the Environment as an Integrating Context for Learning. State Education and Environment Roundtable.
- Louv, R. (2008). Last Child in the Woods: Saving Our Children from Nature-Deficit Disorder. Algonquin Books.
- O'Brien, L. (2009). Children's Outdoor Play & Learning Environments: Returning to Nature. Routledge.
- O'Brien, L., & Murray, R. (2007). Forest School and its Impacts on Young Children: Case Studies in Britain. *Urban Forestry & Urban Greening*, 6(4), 249-265.
- Paris Principles. (1993). The Paris Principles: Principles and National Institutions for the Promotion and Protection of Human Rights. Retrieved from https://www.ohchr.org/documents/publications/training1annexiii_en.pdf
- Rook, G. A. (2013). Regulation of the Immune System by Biodiversity from the Natural Environment: An Ecosystem Service Essential to Health. *Proceedings of the National Academy of Sciences*, 110(46), 18360-18367.
- Smith, J. (2010). The Importance of Forest School Education for Children's Connection with Nature. *Journal of Environmental Education*, 41(4), 45-53.
- Smith, L. (2010). The Benefits of Nature for Children. *Australian Journal of Outdoor Education*, 14(2), 40-47.
- Smith, J. (2010). The Role of Outdoor Education in Developing Self-Confidence in Children. *Journal of Outdoor and Environmental Education*, 14(1), 43-57.
- Wells, N. (2000). At Home with Nature: Effects of "Greenness" on Children's Cognitive Functioning. *Environment and Behavior*, 32(6), 775-795.
- Wells, N. M., & Evans, G. W. (2003). Nearby Nature: A Buffer of Life Stress among Rural Children. *Environment and Behavior*, 35(3), 311-330.
- Williams, A. (2017). *The Nature Fix: Why Nature Makes Us Happier, Healthier, and More Creative*. W. W. Norton & Company.